

Konwencja nr 187 dotycząca struktur promujących bezpieczeństwo i higienę pracy

Konferencja Ogólna Międzynarodowej Organizacji Pracy,

zwołana do Genewy przez Radę Administracyjną Międzynarodowego Biura Pracy i zebrana tam w dniu 31 maja 2006 r. na dziewięćdziesiątej piątej sesji,

dostrzegając ogromną skalę wypadków przy pracy, w tym śmiertelnych oraz chorób zawodowych, jak również konieczność dalszych działań w celu ich ograniczenia,

pamiętając, że zgodnie z Konstytucją Międzynarodowej Organizacji Pracy ochrona pracowników przed chorobami i urazami powstałymi w wyniku wykonywanej pracy jest jednym z celów Organizacji,

dostrzegając, iż wypadki przy pracy, w tym śmiertelne oraz choroby zawodowe mają negatywny wpływ na produktywność oraz rozwój gospodarczy i społeczny,

uwzględniając ustęp III(g) Deklaracji Filadelfijskiej, który stanowi, iż Międzynarodowa Organizacja Pracy jest zobowiązana do popierania wśród narodów świata programów zapewniających odpowiednią opiekę nad życiem i zdrowiem pracowników we wszystkich zajęciach,

pamiętając o Deklaracji dotyczącej podstawowych zasad i praw w pracy oraz jej Działaniach uzupełniających z 1998 r.,

uwzględniając Konwencję nr 155 dotyczącą bezpieczeństwa, zdrowia pracowników i środowiska pracy z 1981 r., Zalecenie nr 164 dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia pracowników i środowiska pracy z 1981 r. oraz inne instrumenty Międzynarodowej Organizacji Pracy właściwe dla struktur promujących bezpieczeństwo i higienę pracy,

pamiętając, iż promowanie bezpieczeństwa i higieny pracy jest częścią programu Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącego godnej pracy dostępnej dla wszystkich,

pamiętając o wnioskach dotyczących działań według standardów MOP podejmowanych na rzecz bezpieczeństwa i higieny pracy – globalnej strategii przyjętej przez Międzynarodową Konferencję Pracy na 91. sesji (2003 r.) i dotyczącej przede wszystkim zapewnienia, iż kwestie związane z bezpieczeństwem i higieną pracy zostaną potraktowane priorytetowo w programach krajowych,

podkreślając wagę nieustannego promowania krajowej kultury prewencji w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy,

podjąwszy decyzję o przyjęciu niektórych wniosków dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, która to sprawa stanowi czwarty punkt porządku dziennego sesji,

podjąwszy decyzję, iż wnioski te zostaną ujęte w formę Konwencji międzynarodowej,

przyjmuje w dniu piętnastym czerwca dwutysięcznego szóstego roku następującą Konwencję, która otrzyma nazwę: Konwencja dotycząca struktur promujących bezpieczeństwo i higienę pracy z 2006 r.

I. DEFINICJE

Artykuł 1

Dla celów niniejszej Konwencji:

- a) określenie „polityka krajowa” ma zastosowanie do polityki krajowej dotyczącej bezpieczeństwa i higieny pracy oraz środowiska pracy zgodnie z postanowieniami Artykułu 4 Konwencji nr 155 dotyczącej bezpieczeństwa, zdrowia pracowników i środowiska pracy, z 1981 r.;
- b) określenia „krajowy system w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy” lub „system krajowy” mają zastosowanie do infrastruktury, która stanowi główną strukturę dla wdrożenia krajowej polityki i krajowych programów w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy;
- c) określenia „krajowy program w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy” lub „program krajowy” mają zastosowanie do każdego programu krajowego, którego założenia są realizowane w określonym czasie, którego sformułowane priorytety oraz działania służą poprawie bezpieczeństwa i higieny pracy i który posiada środki, aby ocenić postęp w jego realizacji;
- d) określenie „krajowa kultura prewencji w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy” ma zastosowanie do kultury, w której bezpieczne i higieniczne środowisko pracy jest respektowane we wszystkich obszarach, a rząd, pracodawcy i pracownicy aktywnie uczestniczą w tworzeniu bezpiecznego i higienicznego środowiska pracy poprzez system określonych praw i obowiązków, uznając prewencję za kwestię priorytetową.

II. CEL

Artykuł 2

1. Każdy Członek, który ratyfikuje niniejszą Konwencję będzie promował ciągłe działania służące poprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w celu zapobiegania wypadkom przy pracy, w tym śmiertelnym oraz chorobom zawodowym poprzez rozwój, w porozumieniu z najbardziej reprezentatywnymi organizacjami pracodawców i pracowników, polityki krajowej, systemu krajowego i programu krajowego.
2. Każdy Członek podejmie działania służące stopniowemu osiągnięciu bezpiecznego i higienicznego środowiska pracy poprzez system krajowy i programy krajowe w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, przy uwzględnieniu zasad określonych w instrumentach Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP) właściwych dla struktur promujących bezpieczeństwo i higienę pracy.
3. Każdy Członek, w porozumieniu z najbardziej reprezentatywnymi organizacjami pracodawców i pracowników, będzie okresowo rozważał działania, które mogą zostać podjęte w celu ratyfikowania odpowiednich Konwencji MOP dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy.

III. POLITYKA KRAJOWA

Artykuł 3

1. Każdy Członek będzie promował bezpieczne i higieniczne środowisko pracy poprzez sformułowanie polityki krajowej.
2. Każdy Członek będzie promował i poszerzał, na wszystkich właściwych poziomach, prawo pracowników do bezpiecznego i higienicznego środowiska pracy.
3. Formułując politykę krajową, każdy Członek, z uwzględnieniem warunków i praktyki krajowej oraz w porozumieniu z najbardziej reprezentatywnymi organizacjami pracodawców i pracowników, będzie promował podstawowe działania, takie jak ocena ryzyka zawodowego i zagrożeń, zwalczanie ryzyka zawodowego i zagrożeń u źródła oraz rozwój kultury prewencji w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny polegającej na informowaniu, konsultacji i szkoleniu.

IV. SYSTEM KRAJOWY

Artykuł 4

1. Każdy Członek ustanowi, wdroży, będzie stopniowo rozwijać system krajowy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy i dokonywać okresowych przeglądów tego systemu, w porozumieniu z najbardziej reprezentatywnymi organizacjami pracodawców i pracowników.

2. Na krajowy system w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy będą się składały m.in.:

- a) ustawy i rozporządzenia, układy zbiorowe pracy jeśli mają zastosowanie i wszelkie inne stosowne instrumenty w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy;
- b) władza lub organ, bądź też władze lub organy odpowiedzialne za bezpieczeństwo i higienę pracy wyznaczone zgodnie z krajowym prawem i praktyką;
- c) mechanizmy w celu zapewnienia zgodności z krajowym prawem i przepisami obejmującymi systemy inspekcji ;
- d) rozwiązania w celu wspierania, na szczeblu przedsiębiorstwa, współpracy pomiędzy kierownictwem, pracownikami i ich przedstawicielami jako niezbędny element działań prewencyjnych w miejscu pracy;

3. Krajowy system w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, o ile to możliwe, powinien obejmować:

- a) krajowe trójstronne organy doradcze lub organy zajmujące się kwestiami bezpieczeństwa i higieny pracy;
- b) służby informacyjne i doradcze zajmujące się bezpieczeństwem i higieną pracy;
- c) zapewnianie szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy;
- d) usługi w zakresie higieny pracy zgodnie z krajowym prawem i praktyką;
- e) badania w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy;
- f) mechanizm w celu gromadzenia i analizy danych na temat wypadków przy pracy i chorób zawodowych, przy uwzględnieniu odpowiednich instrumentów MOP;
- g) zabezpieczenie współpracy w ramach programów ubezpieczeniowych lub systemów zabezpieczenia społecznego obejmujących wypadki przy pracy i choroby zawodowe;
- h) mechanizmy wspierające stopniową poprawę warunków bezpieczeństwa i higieny pracy w mikroprzedsiębiorstwach, małych i średnich przedsiębiorstwach oraz w gospodarce nieformalnej.

V. PROGRAM KRAJOWY

Artykuł 5

1. Każdy Członek sformułuje, wdroży, będzie monitorować, oceniać i dokonywać okresowych przeglądów krajowego programu w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w porozumieniu z najbardziej reprezentatywnymi organizacjami pracodawców i pracowników.

2. Program krajowy będzie:

- a) wspierał rozwój krajowej kultury prewencji w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny;
- b) przyczyniał się do ochrony pracowników poprzez eliminowanie lub minimalizowanie, jeśli to możliwe, zagrożeń i ryzyka zawodowego związanych z wykonywaną pracą, zgodnie z krajowym prawem i praktyką celem zapobiegania wypadkom przy pracy, w tym śmiertelnym oraz chorobom zawodowym i promowania bezpieczeństwa i higieny w miejscu pracy;

- c) formułowany i sprawdzany na podstawie analizy sytuacji w kraju w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz analizy krajowego systemu w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy;
 - d) zawierać cele oraz wskaźniki postępu działań;
 - e) wspierany, tam gdzie to możliwe, przez inne uzupełniające programy i plany krajowe, które będą pomagały w stopniowym tworzeniu bezpiecznego i higienicznego środowiska pracy.
3. Program krajowy będzie rozpowszechniany oraz, w miarę możliwości, wspierany i wprowadzany przez najwyższe władze państwowe.

VI. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Artykuł 6

Niniejsza Konwencja nie rewiduje żadnej międzynarodowej konwencji ani zalecenia dotyczących pracy.

Artykuł 7

Dyrektor Generalny Międzynarodowego Biura Pracy zostanie poinformowany o formalnych ratyfikacjach niniejszej Konwencji w celu ich zarejestrowania.

Artykuł 8

1. Niniejsza Konwencja będzie obowiązywała tylko tych Członków Międzynarodowej Organizacji Pracy, których ratyfikacje zostaną zarejestrowane przez Dyrektora Generalnego Międzynarodowego Biura Pracy.
2. Wejdzie ona w życie po upływie 12 miesięcy od daty zarejestrowania przez Dyrektora Generalnego ratyfikacji niniejszej Konwencji przez dwóch Członków.
3. Następnie niniejsza Konwencja wejdzie w życie dla każdego Członka po upływie 12 miesięcy od daty zarejestrowania jego ratyfikacji.

Artykuł 9

1. Członek, który ratyfikował niniejszą Konwencję, może ją wypowiedzieć po upływie dziesięciu lat od daty początkowego jej wejścia w życie aktem przekazanym Dyrektorowi Generalnemu Międzynarodowego Biura Pracy i przez niego zarejestrowanym. Wypowiedzenie to nabierze mocy dopiero po upływie jednego roku od daty jego zarejestrowania.
2. Każdy Członek, który ratyfikował niniejszą Konwencję, a który w ciągu jednego roku po upływie dziesięcioletniego okresu, wymienionego w poprzednim ustępie, nie skorzystał z prawa wypowiedzenia przewidzianego w niniejszym Artykule, będzie związany postanowieniami niniejszej Konwencji na nowy okres dziesięciu lat i następnie będzie mógł

ją wypowiedzieć po upływie każdego okresu dziesięciu lat z zachowaniem warunków przewidzianych w niniejszym Artykule.

Artykuł 10

1. Dyrektor Generalny Międzynarodowego Biura Pracy zawiadomi wszystkich Członków Międzynarodowej Organizacji Pracy o zarejestrowaniu wszystkich ratyfikacji i aktów wypowiedzenia przekazanych mu przez Członków Organizacji.

2. Zawiadamiając Członków Organizacji o zarejestrowaniu drugiej zgłoszonej mu ratyfikacji, Dyrektor Generalny zwróci uwagę Członków Organizacji na datę wejścia w życie niniejszej Konwencji.

Artykuł 11

Dyrektor Generalny Międzynarodowego Biura Pracy udzieli Sekretarzowi Generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych w celu zarejestrowania, zgodnie z Artykułem 102 Karty Narodów Zjednoczonych, wyczerpujących informacji o wszystkich ratyfikacjach i aktach wypowiedzenia, które zarejestrował zgodnie z postanowieniami poprzednich Artykułów.

Artykuł 12

Rada Administracyjna Międzynarodowego Biura Pracy, w każdym przypadku, gdy uzna to za potrzebne, przedstawi Konferencji Ogólnej sprawozdanie ze stosowania niniejszej Konwencji i rozpatrzy, czy należy wpisać na porządek dzienny Konferencji sprawę całkowitej lub częściowej jej rewizji.

Artykuł 13

1. W razie przyjęcia przez Konferencję nowej konwencji wprowadzającej całkowitą lub częściową rewizję niniejszej Konwencji i o ile nowa konwencja nie stanowi inaczej:

a) ratyfikacja przez Członka nowej konwencji wprowadzającej rewizję spowoduje z mocy samego prawa, bez względu na postanowienia Artykułu 9 powyżej, natychmiastowe wypowiedzenie niniejszej Konwencji z zastrzeżeniem, że nowa konwencja wprowadzająca rewizję wejdzie w życie;

b) począwszy od daty wejścia w życie nowej konwencji wprowadzającej rewizję, niniejsza Konwencja przestanie być otwarta do ratyfikacji przez Członków.

2. Niniejsza Konwencja pozostanie w każdym razie w mocy w swej aktualnej formie i treści dla tych Członków, którzy ją ratyfikowali, a nie ratyfikowali konwencji wprowadzającej rewizję.

Artykuł 14

Teksty angielski i francuski niniejszej konwencji są jednakowo autentyczne.

Powyższy tekst jest autentycznym tekstem Konwencji przyjętej należycie przez Konferencję Ogólną Międzynarodowej Organizacji Pracy na jej dziewięćdziesiątej piątej sesji, która odbyła się w Genewie i została ogłoszona za zamkniętą w dniu 16 czerwca 2006 r.

Na dowód czego w dniu siedemnastego czerwca złożyli swe podpisy:

Przewodniczący Konferencji
ČESTMIR SAJDA

Dyrektor Generalny
Międzynarodowego Biura Pracy
JUAN SOMAVIA

Za zgodność tłumaczenia z oryginałem:

Marek Wałęskiewicz
Dyrektor Departamentu Dialogu i Partnerstwa Społecznego
Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej